

УКРАЇНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ЗАЛІЗНИЧНОГО ТРАНСПОРТУ

Затверджено
на засіданні кафедри
«Менеджмент, публічне управління та HR-
технології» прот. № 1 від 26.08.2025 р.

**МІЖНАРОДНЕ УПРАВЛІННЯ БІЗНЕСОМ
(англійською мовою)**

СИЛАБУС

2025 / 2026 навчальний рік

Галузь знань	- 07 Управління та адміністрування
Спеціальність	- 072 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок»
Освітня програма	- «Управління фінансами, банківська справа та страхування»
Рівень вищої освіти	- перший (бакалавр)
Кількість кредитів	- 3 (90 годин)
ЄКТС	
Семестр	- 6

Спікер курсу - [Дикань Олена Володимирівна \(д-р економічних наук, професор\)](#)

Контакти: 38 (057) 730-10-45, e-mail: dikan@kart.edu.ua

м. Харків, пл. Фейєрбаха, 7, ауд. 3.407

Час та аудиторія проведення занять: згідно розкладу –

<https://kart.edu.ua/osvita/portal-rz>

Веб сторінка курсу: <https://do.kart.edu.ua/course/view.php?id=14144>

Додаткові інформаційні матеріали: <http://lib.kart.edu.ua/>

Дисципліна «Міжнародне управління бізнесом» є складовою сучасної освіти в галузі управління та адміністрування, адже глобалізація економіки створює нові виклики та можливості для компаній, що прагнуть вийти на міжнародні ринки. Вивчення цієї дисципліни допомагає зрозуміти специфіку управлінських процесів в умовах різноманітності культур, правових систем і економічних середовищ. Курс забезпечує студентів знаннями, необхідними для розробки стратегій, аналізу ринків, прийняття ефективних рішень і управління людськими ресурсами на глобальному рівні.

Метою вивчення дисципліни є формування у студентів теоретичних знань і практичних навичок, необхідних для ефективного управління бізнесом у міжнародному середовищі, з урахуванням глобалізаційних процесів, культурних, економічних та політико-правових особливостей, а також розвитку стратегічного мислення, необхідного для прийняття рішень у сфері міжнародного бізнесу. Курс сприятиме розвитку таких «м'яких» навичок, як соціальні (швидкість адаптації, комунікація, робота в команді), і управлінські (управління часом, лідерство, рішення проблем, критичне мислення).

Предметом дисципліни є управлінські процеси, принципи, методи та інструменти, що застосовуються в міжнародному бізнесі, з урахуванням впливу глобального середовища, культурних відмінностей, етичних норм, соціальної відповідальності та стратегічного підходу до розвитку підприємств.

Завдання:

- вивчення сутності міжнародного бізнесу та його форм;
- аналіз міжнародного середовища бізнесу та визначення його впливу на діяльність компаній;
- вивчення ролі культури в управлінні міжнародним бізнесом;
- засвоєння основ етики та соціальної відповідальності в міжнародному контексті;
- формування знань про міжнародний стратегічний менеджмент і його завдання;
- вивчення способів аналізу закордонних ринків та стратегій проникнення;
- засвоєння принципів міжнародного операційного менеджменту;
- вивчення методів управління людськими ресурсами в міжнародному бізнесі;
- розуміння специфіки трудових відносин у міжнародних компаніях;
- розвиток практичних навичок прийняття управлінських рішень у міжнародному середовищі.

Курс має на меті сформувати та розвинути наступні **компетентності та результати навчання студентів:**

1.Інтегральну компетентність. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми в ході професійної діяльності у галузі фінансів, банківської справи та страхування або у процесі навчання, що передбачає застосування окремих методів і положень фінансової науки та характеризується невизначеністю умов і необхідністю врахування комплексу вимог здійснення професійної та навчальної діяльності.

2. Загальні компетентності (згідно з СВО <https://mon.gov.ua/storage/app/media/vishcha-osvita/zatverdzeni%20standarty/2019/11/05/072-finan.bankiv.sprava.strakhuv-bakalavr-1.pdf>)

ЗК01. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК02. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК04. Здатність спілкуватися іноземною мовою.

ЗК06. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні

ЗК11. Здатність спілкуватися з представниками інших професій груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).

ЗК15. Здатність ухвалювати рішення та діяти, дотримуючись принципу неприпустимості корупції та будь-яких інших проявів недоброчесності.

3. Спеціальні компетентності (згідно з СВО <https://mon.gov.ua/storage/app/media/vishcha-osvita/zatverdzeni%20standarty/2019/11/05/072-finan.bankiv.sprava.strakhuv-bakalavr-1.pdf>):

СК01. Здатність досліджувати тенденції розвитку економіки за допомогою інструментарію макро- та мікроекономічного аналізу, оцінювати сучасні економічні явища.

СК02. Розуміння особливостей функціонування сучасних світових та національних фінансових систем та їх структури.

СК05. Здатність застосовувати знання законодавства у сфері монетарного, фіскального регулювання та регулювання фінансового ринку.

СК09. Здатність здійснювати ефективні комунікації.

СК10. Здатність визначати, обґрунтовувати та брати відповідальність за професійні рішення.

СК11. Здатність підтримувати належний рівень знань та постійно підвищувати свою професійну підготовку.

4. Програмні результати навчання (згідно з СВО <https://mon.gov.ua/storage/app/media/vishcha-osvita/zatverdzeni%20standarty/2019/11/05/072-finan.bankiv.sprava.strakhuv-bakalavr-1.pdf>):

ПР01. Знати та розуміти економічні категорії, закони, причинно-наслідкові та функціональні зв'язки, які існують між процесами та явищами на різних рівнях економічних систем.

ПР12. Використовувати професійну аргументацію для донесення інформації, ідей, проблем та способів їх вирішення до фахівців і нефахівців у фінансовій сфері діяльності.

ПР15. Спілкуватись в усній та письмовій формі іноземною мовою у професійній діяльності.

Чому ви маєте обрати цей курс?

Вивчення курсу "Міжнародне управління бізнесом" є ключовим кроком для студентів, які прагнуть стати конкурентоспроможними фахівцями в умовах глобалізованого світу. Сучасний бізнес дедалі більше інтегрується у світові ринки, і підприємства стикаються з викликами, які потребують знання специфіки міжнародного середовища. Цей курс дозволяє зрозуміти, як функціонують бізнес-процеси на глобальному рівні, а також дає інструменти для прийняття стратегічних рішень у різноманітних культурних, правових, економічних і соціальних умовах.

Ви дізнаєтеся, як аналізувати закордонні ринки, розробляти стратегії виходу на них, ефективно управляти людськими ресурсами, враховуючи культурні особливості, а також створювати та реалізовувати етичні та соціально відповідальні бізнес-моделі. Особлива увага приділяється інноваційним

підходам до управління, ролі культури в міжнародному бізнесі, а також специфіці роботи компаній у різних політичних і економічних системах.

Обравши цей курс, ви отримаєте знання, які відкриють перед вами двері до міжнародної кар'єри, допоможуть стати компетентним менеджером і впевнено діяти у складному та динамічному міжнародному бізнес-середовищі. Цей курс – це не просто академічне вивчення, а можливість здобути реальні практичні навички, які забезпечать ваш професійний розвиток і успіх у майбутньому.

Огляд курсу

Цей курс дає студентам глибоке розуміння управлінських процесів у міжнародному бізнесі, з акцентом на вирішення завдань у глобальному середовищі, що швидко змінюється. Програма охоплює ключові аспекти, пов'язані із сутністю та формами міжнародного бізнесу, аналізом середовища, стратегічним і операційним управлінням, етикою, соціальною відповідальністю та управлінням людськими ресурсами на міжнародному рівні.

Студенти вивчатимуть основи глобалізації бізнесу, її причини та вплив на розвиток міжнародних компаній, а також ознайомляться з різними формами міжнародного бізнесу, включаючи новітні тенденції. Особлива увага приділяється аналізу політико-правового, економічного, соціокультурного та технологічного середовищ, які формують міжнародне бізнес-середовище. Курс також розкриває вплив культурних відмінностей на управлінські рішення, а також значення етичних стандартів і соціальної відповідальності для сталого розвитку бізнесу.

Програма включає розгляд стратегій проникнення на закордонні ринки, таких як експорт, міжнародне ліцензування, франчайзинг, прямі іноземні інвестиції та спеціальні способи виходу на ринок. Важливими темами курсу є міжнародний стратегічний і операційний менеджмент, які охоплюють розробку ефективних стратегій, управління якістю, інформаційними ресурсами та ефективністю виробництва на глобальному рівні.

Завершується курс вивченням управління людськими ресурсами, яке включає рекрутування, розвиток персоналу, оцінку ефективності та трудові відносини в міжнародних компаніях. Завдяки цьому студенти отримають комплексні знання та практичні навички, необхідні для успішної роботи в міжнародному бізнес-середовищі.

В навчальному процесі використовуються мультимедійні технології, проводяться практичні заняття з елементами ділових ігор та майстер-класів.

Методи навчання

Словесний метод (лекція, дискусія), практичний метод (практичні заняття), робота з навчально-методичною літературою, самонавчання, презентації.

Теми курсу

Тема 1. Загальна характеристика міжнародного бізнесу.

Сутність та ознаки міжнародного бізнесу. Форми міжнародного бізнесу. Новітні форми міжнародного бізнесу. Причини глобалізації бізнесу.

Тема 2. Міжнародне середовище бізнесу

Сутність та види середовищ міжнародного бізнесу. Політико-правове, економічне, соціокультурне та технологічне середовище бізнесу. Інструменти аналізу міжнародного середовища.

Тема 3. Роль культури в міжнародному бізнесі

Сутність, структура та основні характеристики культури в контексті міжнародного бізнесу. Класифікація культур. Вплив культури на міжнародний бізнес.

Тема 4. Етика і соціальна відповідальність у міжнародному бізнесі

Сутність і роль етики в крос-культурному та міжнародному контексті. Основні елементи управління етикою поведінки в зарубіжних країнах. Соціальна відповідальність: сутність і основні сфери в міжнародному контексті. Процес управління соціальною відповідальністю в міжнародних компаніях.

Тема 5. Міжнародний стратегічний менеджмент

Сутність і завдання міжнародного стратегічного менеджменту. Концепції (стратегічні альтернативи) міжнародних компаній. Елементи міжнародної стратегії. Розробка міжнародних стратегій. Рівні міжнародної стратегії.

Тема 6. Аналіз закордонних ринків і стратегії проникнення

Основні способи аналізу зарубіжних ринків. Процес вибору способів проникнення компанії на зарубіжний ринок. Експорт як стратегія проникнення на зарубіжний ринок. Міжнародне ліцензування. Міжнародний франчайзинг. Спеціальні способи проникнення міжнародних компаній: контрактне виробництво, управлінські контракти і будівництво об'єктів «під ключ». Прямі іноземні інвестиції: створення нових підприємств і придбання діючих підприємств.

Тема 7. Міжнародний операційний менеджмент

Сутність міжнародного операційного менеджменту. Виробничий менеджмент. Міжнародний операційний менеджмент послуг. Управління ефективністю та якістю на міжнародних підприємствах. Інформаційний менеджмент на міжнародних підприємствах.

Тема 8. Міжнародне управління людськими ресурсами та трудовими відносинами

Природа управління людськими ресурсами в міжнародному бізнесі. Рекрутування та відбір менеджерів для роботи за кордоном. Навчання і розвиток менеджерів в міжнародній компанії. Оцінка ефективності роботи та політика оплати праці менеджерів за кордоном. Питання управління неуправлінськими кадрами.

Практичні заняття курсу передбачають виконання групових проектів, вміння застосовувати теоретичні знання до аналізу стану і динаміки розвитку міжнародних ринків, оцінки конкурентного середовища, визначення ризиків та можливостей виходу компаній на закордонні ринки. Студенти розвиватимуть навички роботи з інструментами аналізу міжнародного середовища, розроблятимуть стратегії проникнення на ринки, моделюватимуть управлінські рішення в умовах міжкультурної взаємодії. Особлива увага приділяється вирішенню реальних бізнес-кейсів, що дозволяє закріпити знання та підготуватися до практичної діяльності у сфері міжнародного бізнесу.

Ресурси курсу

Інформація про курс розміщена на сайті Університету (<http://kart.edu.ua/faculty/fakultet-ekon>), навчальний план, лекційні матеріали, презентації, завдання та правила оцінювання курсу додатковий матеріал та посилання на електронні ресурси доступні на сайті Університету у розділі «Портал дистанційного навчання» поряд із питаннями, над якими необхідно поміркувати підчас підготовки для обговорення в аудиторії.

Правила оцінювання

Методи контролю: усне опитування, поточний контроль, модульний контроль (тести), підсумкове тестування: екзамен.

Форми та методи оцінювання

При оцінюванні результатів навчання керуватися Положенням про контроль та оцінювання якості знань студентів в УкрДУЗТ зі змінами та доповненнями – <https://kart.edu.ua/wp-content/uploads/2020/05/pologennya-pro-kontrol-ta-ocinuvannya-2015.pdf>

Види контролю: поточний, модульний, підсумковий. Методи контролю: виконання практичних завдань, усне і письмове опитування, відповіді на тестові завдання за темами курсу, тестовий модульний контроль, іспит.

Максимальна кількість балів за модуль		
Поточний контроль	Модульний контроль (тести)	Сума балів за модуль
до 60	до 40	до 100
Поточний контроль		Мах кількість балів
Усне опитування		15
Виконання практичних завдань		25
Тестові завдання за темами курсу		20
Підсумок		60

Визначення назви за державною шкалою	Визначення назви за шкалою ECTS	За 100 бальною шкалою	ECTS оцінка
ВІДМІННО – 5	Відмінно – відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок	90-100	A
ДОБРЕ – 4	Дуже добре – вище середньогорівня з кількома помилками	82-89	B
	Добре – в загальному правильна робота з певною кількістю грубих помилок	75-81	C
ЗАДОВІЛЬНО - 3	Задовільно - непогано, але зі значною кількістю недоліків	69-74	D
	Достатньо – виконання задовольняє мінімальні критерії	60-68	E
НЕЗАДОВІЛЬН О - 2	Незадовільно – потрібно попрацювати перед тим як отримати залік (без повторного вивчення модуля)	35-59	FX
	Незадовільно - необхідна серйозна подальша робота (повторне вивчення модуля)	<35	F

Академічна доброчесність

Кодекс академічної доброчесності Українського державного університету залізничного транспорту доступний за посиланням: <https://kart.edu.ua/wp-content/uploads/2020/06/kodex.pdf>.

Положення про систему запобігання та виявлення академічного плагіату у наукових та навчальних працях працівників і здобувачів вищої освіти доступне за посиланням: https://kart.edu.ua/wp-content/uploads/2020/03/poloz_zap_plagiat.pdf

Інтеграція здобувачів освіти із обмеженими можливостями

Вища освіта є провідним чинником підвищення соціального статусу, досягнення духовної, матеріальної незалежності і соціалізації молоді з обмеженими функціональними можливостями й відображає стан розвитку демократичних процесів і гуманізації суспільства.

Для інтеграції здобувачів із обмеженими можливостями в освітній процес Українського державного університету залізничного транспорту створена система дистанційного навчання на основі сучасних педагогічних, інформаційних та телекомунікаційних технологій.